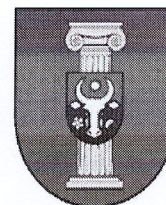

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

Exemplarului nr. 1

ACT DE CONSTATARE

nr. 319/19

mun. Chișinău

23 decembrie 2020

Virgiliu BARDĂ, inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Savca Liliana, IDNP- [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], director a instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care

A STABILIT:

La 30.10.2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. C-650/20 cu privire la respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

La 10 noiembrie 2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, sesizarea a fost repartizată aleatoriu, pentru verificare, prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dna Savca Liliana, director a instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, ar fi încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, prin angajarea soțului, [REDACTED], în funcția de operator gaze, tatăl - [REDACTED], sora - [REDACTED], contrar prevederile art. 12 alin. (4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor a personale*.

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) lit. e) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor a personale*, dna Savca Liliana este subiect al declarării averii și intereselor personale, indicând în declarația de avere și interese personale pentru anul 2019, la compartimentul venituri, că soțul [REDACTED] a fost salariat al grădiniței de copii „Albinuța”, s. Sofia, r. Drochia.

La 12 noiembrie 2020, în conformitate cu prevederile art. 31 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr.

647/19, în privința dnei Savca Liliana, director a instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-19/5592 din 13 noiembrie 2020, care conform avizului de recepție nr. DS8000332786AS a fost recepționată la 19 noiembrie 2020, dna Savca Liliana a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la *art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

În temeiul *art. 20 alin. (1) lit. b)*, *art. 32 alin. (3) - (4)* și *art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate a solicitat informații și documente necesare desfășurării controlului de la Primăria s. Sofia, r. Drochia.

Potrivit informațiilor din sistemul informațional e-Integritate, dna Savca Liliana este subiect al declarării averii și intereselor personale ca urmare a exercitării funcției de director a instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, numită în funcție prin dispoziția primarului nr. 9/2-2 din 11.06.2015 și contractul individual de muncă nr. 9 din 15.06.2015.

În corespundere cu informațiile din Registrul de Stat al Populației, s-a stabilit că dnul [REDACTAT], IDNP - [REDACTAT], este tatăl dnei Savca Liliana, [REDACTAT] (soț), IDNP – [REDACTAT] și dna [REDACTAT], IDNP – [REDACTAT], soră.

Reieșind din faptul că dna Savca Liliana a fost angajată începând cu data de 12.06.2015, iar *Legea nr. 133 cu privire la declararea averii și a intereselor personale*, a intrat în vigoare la data de 01.08.2016, controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese a fost realizat după data de 01.08.2016.

În cadrul controlului inspectorul de integritate a stabilit că dna Savca Liliana, director a instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, a emis următoarele acte juridice și administrative, a luat decizii/participat la luarea deciziilor:

În privința dlui [REDACTAT], IDNP – [REDACTAT], tatăl dnei Savca Liliana:

1. Extras din ordinul de angajare nr. 22 din 01.11.2017 în calitate de paznic temporar, pe perioada concediului de boală a dlui [REDACTAT];
2. Contract individual de muncă nr. 249 din 01.11.2017;
3. Extras din ordinul de angajare nr. 30 din 27.11.2017 în calitate de paznic permanent;
4. Contract individual de muncă nr. 255 din 27.11.2017;
5. Extras din ordinul cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare nr. 198 din 03.12.2018;
6. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 129 din 05.09.2018;
7. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 159 din 08.10.2018;
8. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 96 din 03.06.2019;
9. Extras din ordinul cu privire la acordarea concediului nr. 111 din 04.07.2019;

10. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 120 din 05.08.2019;
11. Extras din ordinul cu privire la eliberarea din funcția de paznic nr. 14 din 31.08.2019;
În privința dlui [REDACTAT], IDNP – [REDACTAT], soțul dnei Savca Liliana;
1. Extras din ordinul de angajare nr. 17 din 17.10.2016 în calitate de operator de gaze;
2. Contract individual de muncă nr. 235 din 17.10.2016;
3. Extras din ordinul cu privire la eliberarea din funcția de operator de gaze nr. 8 din 04.06.2017;
4. Extras din ordinul de angajare nr. 19 din 16.10.2017 în calitate de operator de gaze;
5. Contract individual de muncă nr. 245 din 16.10.2017;
6. Extras din ordinul cu privire la acordarea concediului nr. 47 din 20.04.2018;
7. Extras din ordinul cu privire la eliberarea din funcția de operator de gaze nr. 14 din 28.05.2018;
8. Extras din ordinul de angajare nr. 30 din 08.10.2018 în calitate de operator de gaze;
9. Contract individual de muncă nr. 17 din 08.10.2018;
10. Extras din ordinul cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare nr. 198 din 03.12.2018;
11. Extras din ordinul cu privire la eliberarea din funcția de operator de gaze nr. 9 din 26.04.2019;
În privința dnei [REDACTAT], IDNP – [REDACTAT], sora dnei Savca Liliana;
1. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 169 din 01.09.2016;
2. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 197 din 03.10.2016;
3. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 3 din 02.01.2017;
4. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 23 din 30.01.2017;
5. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 153 din 10.07.2017;
6. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 167 din 31.07.2017;
7. Extras din ordinul cu privire la acordarea concediului nr. 246 din 02.10.2017;
8. Extras din ordinul cu privire la rechemarea din concediu nr. 274 din 01.11.2017;
9. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 275 din 01.11.2017;
10. Extras din ordinul cu privire la acordarea zilelor nefolosite din concediu nr. 286 din 08.11.2017;
11. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 296 din 28.11.2017;
12. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 11 din 05.02.2018;
13. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 26 din 05.03.2018;
14. Extras din ordinul cu privire la acordarea concediului nr. 49 din 23.04.2018;
15. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 73 din 24.05.2018;
16. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 96 din 02.07.2018;

17. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 116 din 06.08.2018;
18. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 145 din 18.09.2018;
19. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 168 din 22.10.2018;
20. Extras din ordinul cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare nr. 198 din 03.12.2018;
21. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 36 din 01.03.2019;
22. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 48 din 22.03.2019;
23. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 61 din 16.04.2019;
24. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 72 din 02.05.2019;
25. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 89 din 23.05.2019;
26. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 130 din 14.08.2019;
27. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 142 din 03.09.2019;
28. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 146 din 16.09.2019;
29. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 165 din 28.10.2019;
30. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 177 din 25.11.2019;
31. Extras din ordinul cu privire la cumularea de funcție nr. 185 din 19.12.2019;
32. Extras din ordinul cu privire la acordarea concediului nr. 33 din 23.03.2020;
33. Extras din ordinul cu privire la activitatea în perioada de urgență nr. 71 din 04.05.2020;

Conform informațiilor oferite de Primăria satului Sofia, dna Savca Liliana nu a depus nici o declarație cu privire la conflictele de interese.

Punctul de vedere al persoanei supusă controlului.

Prin scrisoarea nr. 04-19/5592 din 13 noiembrie 2020, care conform avizului de recepție nr. DS8000332786AS a fost recepționată la 19 noiembrie 2020, dna Savca Liliana a fost invitată la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra respectării/nerespectării regimului juridic al conflictelor de interese, reglementat de prevederile art. 12 și art. 14 din Legea nr. 133/2017 privind declararea averii și a intereselor personale.

Exercitându-și dreptul prevăzut de art. 37 alin.(3) din Legea nr. 132/2017 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, dna Savca Liliana și-a prezentat punctul de vedere asupra obiectului controlului în care comunică că:

„Prin prezenta, întru executarea Demersului Autorității Naționale de Integritate nr. 04- 19/5592 din 13.11.2020, Vă comunic următoarele: la data de 10.06.2015 am fost numită prin concurs în funcția de director la IET Albinuța s. Sofia, rnul Drochia prin Dispoziția primarului interimar. Ce ține de angajarea tatălui, [REDACTED] menționez faptul că a fost angajat pe perioadă determinată în data de 01.11.2017 în calitate de paznic și în data de 27.11.2017 a fost perfectat un acord la contractul individual de muncă privind

modificarea termenului de angajare din determinat în nedeterminat. În data de 31.08.2019 a fost desfăcut contractul individual de muncă în legătură cu pensionarea.

Soțul, [REDACTAT], a fost angajat temporar pe sezonul rece, în calitate de operator de gaze în perioadele: de la 14.10.2015 până la 16.04.2016, de la 17.10.2016 până la 04.06.2017, de la 16.10.2017 până la 28.05.2018, de la 08.10.2018 până la 26.04.2019.

Sora, [REDACTAT], a fost angajată de fostul director al IET Albinuța, s. Sofia, r. Drochia, mai întâi temporar, în calitate de ajutor de educator, de la 02.07.2007, apoi prin acord suplimentar la contract individual de muncă a fost modificat termenul pe perioadă nedeterminată. În ianuarie 2020 Consiliul Raional Drochia a inițiat un control vizavi de situația de conflict real apărută între mine și sora mea în contextul raporturilor de serviciu. Pe acest subiect am scris notă explicată în care am menționat faptul că sora a fost angajată de fostul director al IET, ca urmare a acesteia Consiliul Raional Drochia nu mi-a oferit nici o soluție pentru înlăturarea acesteia.

Conștientizez faptul, că am încălcat prevederile Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale din neștiință și din motivul că nu am fost informată sub nici o formă de existența acestor prevederi de legislație, plus nici în bibliografia de concurs pentru ocuparea funcției de director al IET nu a figurat această lege, nici nu a fost menționat nimic în dispoziția de numirea mea în funcție și nici în fișa de post.”

Aprecierea inspectorului de integritate.

Inspectorul de integritate a constatat că verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Savca Liliana, director a instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, la semnarea actelor administrative și juridice, urmează a fi efectuată prin prisma prevederilor Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale și ale Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În corespundere cu prevederile art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, noțiunile de conflict de interese, interes personal și persoane apropiate sunt definite după cum urmează:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Potrivit dispozițiilor *art. 12 alin. (3), (4), (5) și (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale:*

(3) **Conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(4) În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat:

a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

(5) Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(10) Conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin.(4) și (7).

Articolul 14 alin. (3) și alin. (4) din aceeași Lege stipulează că:

(3) Pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

(4) Subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adopția actului administrativ, de la

încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Potrivit *art. 23 alin. (4) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform *art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Suplimentar, la declarațiile dnei Savca Liliana, precum că a admis încălcarea prevederile *Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale* din neștiință și din motiv că nu a fost informată sub nici o formă de existența acestor prevederi de legislație, specific că nimeni nu poate fi apărut de răspundere invocând necunoașterea legii și a prevederilor ei. Cunoașterea și respectarea legilor este o îndatorire primordială a tuturor cetățenilor, înscrisă în Constituție, iar legile și celelalte acte normative sunt aduse la cunoștința cetățenilor prin publicarea lor în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

Studiind materialele dosarului de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate concluzionează că dna Savca Liliana, director a instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, nu a declarat și nu a soluționat prin abținere conflictele de interese și a admis consumarea lor.

Inspectorul de integritate a constatat că actele administrative și juridice, emise de dna Savca Liliana, în calitate de director a instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, îl vizează pe tatăl dumneaei, dnul [REDACTED], IDNP – [REDACTED], soțul [REDACTED], IDNP – [REDACTED] și sora [REDACTED], IDNP – [REDACTED], unde are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Inspectorul de integritate relevă că dna Savca Liliana, la semnarea actele administrative și juridice respective, a încălcat dispozițiile *art. 12 alin. (4) și art. 14 alin. (3)-(4) din Legea nr.*

133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale deoarece nu a luat măsuri pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor, nu a declarat în scris și nu a soluționat prin abținere conflictul de interese real în care se afla și a admis consumarea conflictele de interese, prin ce a încălcat normele legale privind conflictul de interese.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 35-39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 12, 14, 15 și 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată că dna Savca Liliana, directorul instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, r. Drochia, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin nedeclararea în termenul legal a conflictelor de interese, nu a soluționat prin abținere și a admis consumarea conflictelor de interese, prin emiterea/semnarea actelor juridice/administrative, care vizează persoane apropiate (tatăl, soțul, sora);
2. Se sesizează Primăria s. Sofia, r. Drochia, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării contractului individual de muncă a dnei Savca Liliana, directorul instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, r. Drochia;
3. Se decade dna Savca Liliana, directorul instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, r. Drochia, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani din data eliberării sau din data rămânerii definitive a actului de constatare, ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
4. Se înscrie dna Savca Liliana, directorul instituției de educație timpurie „Albinuța” din s. Sofia, r. Drochia, în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică din data eliberării sau din data rămânerii definitive a actului de constatare, ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
5. Se aduce la cunoștința dnei Savca Liliana actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev, 3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Virgiliu BARDĂ